

Esriptura en Premsa

2015/2016

Codi: 103110

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OB	1	1

Professor de contacte

Nom: Santiago Tejedor Calvo

Correu electrònic: Santiago.Tejedor@uab.cat

Equip docent

Santiago Tejedor Calvo

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Assignatura de primer en el Grau de Periodisme. Es necessitarà que l'alumne tingui un coneixement de temes d'actualitat; demostrï capacitat per l'ús correcte oral i escrit dels seus idiomes propis; pugui llegir, analitzar i resumir textos.

Assignatura de primer en el Grau de Periodisme. Es necessitarà que l'alumne tingui un coneixement de temes d'actualitat; demostrï capacitat per l'ús correcte oral i escrit dels seus idiomes propis; pugui llegir, analitzar i resumir textos.

Objectius

L'assignatura és la primera directament vinculada amb l'escriptura periodística. Per tant, l'alumne de primer ha d'assumir que aquesta és una introducció teòric pràctica a l'escriptura periodística i als elements essencials que configuren l'exercici professional.

L'assignatura és una introducció al llenguatge periodístic i a la redacció periodística en diferents suports, encara que amb una aposta major per la premsa i el ciberperiodisme. Per tant, és una assignatura que prepara als alumnes pels diferents itineraris centrats tant en la informació a premsa com radio, televisió i multimèdia.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Conèixer i aplicar els fonaments teòrics i pràctics de l'escriptura i la narrativa periodístiques i les seves aplicacions en els diferents gèneres, mitjans i suports.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis deontològics i la norma jurídica en la producció de textos periodístics.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Distingir les teories de l'espectura i la narrativa periodístiques per aplicar-les a la notícia i altres gèneres periodístics en premsa escrita.
6. Escriure tot tipus de textos informatius per a premsa, ràdio, televisió i multimèdia.
7. Gestionar el temps de manera adequada.
8. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
9. Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Continguts

TEMA 1. Missió i valors del periodisme.

TEMA 2. Introducció general a la teoria dels gèneres periodístics.

TEMA 3. El procés de la informació.

TEMA 4. Concepte de notícia. Definició de notícia. Notícia i informació. Valors de la notícia. La notícia als diferents mitjans: ràdio, premsa, televisió i Internet/multimèdia.

TEMA 5. Estructura de la notícia. Lid. Cos. Lid i cos: seqüència de continuïtat. Les 6 W. Material principal i material secundari. La crisi de la piràmide invertida a Internet?

TEMA 6. Tipologia de la notícia.

TEMA 7. Titulació. Concepte i finalitat de la titulació. Funcions i models. Elements. Tipus de titulars. Normes de titulació.

TEMA 8. Les fonts informatives. Tipologia. Identificació de les fonts. Diferents formes d'atribució. L'ús de cites directes i indirectes.

TEMA 9. L'agència d'informació. Naixement i desenvolupament. Tipus d'agències. L'estil d'agència. Missatges difosos per les agències. El treball a una agència.

TEMA 10. Els gabinets de comunicació: gestors de la informació.

TEMA 11. El periodista i la redacció.

TEMA 12. Els llibres d'estil.

TEMA 13. Les noves tecnologies en premsa, ràdio i TV. Els nous mitjans de comunicació en la convergència mediàtica i tecnològica dintre de la qual el seu major exponent seria Internet. La digitalització: avantatges i inconvenients. Les innovacions telecomunicacionals. Influència de les TIC sobre el procés informatiu. Internet: com a font, com a canal i com a mitjà.

Metodologia

La base de la metodologia docent serà aconseguir un aprenentatge autònom per part dels alumnes. L'activitat acadèmica tutelada pel professor, amb una participació constant i activa de l'alumne, permetrà que aquest assumeixi les competències genèriques i específiques que es van a plantejar en la matèria, aconseguint, d'aquesta forma, complir amb els objectius formulats.

Les classes de caire teòric i les activitats d'aprenentatge permetran que l'alumne assumeixi els propòsits de la matèria. Per tant, l'estudiant tindrà un extraordinari protagonisme en el disseny de la mateixa.

D'altra banda, cal tenir en compte que la relació entre docent i estudiant ha canviat. Aquesta relació es basa principalment en la funció d'expert que correspon exercir al professorat, la de seguiment i tutoria acadèmica i, per descomptat, la d'avaluació, entre altres aspectes.

La classe és superada ja com el lloc en el qual es produeix una relació unidireccional entre alumne i professor i, en aquest sentit, la xerrada, classe magistral o conferència passen a un segon pla, encara que no han de ser eliminades de les programacions de les assignatures. El rol de l'alumne passiu i limitat a la recopilació d'anotacions emmarcat en aquesta relació unidireccional en la qual l'alumne no és protagonista del seu aprenentatge queda relegat a altres plantejaments.

Les activitats d'aprenentatge (classes pràctiques) són essencials en el disseny de l'assignatura. La divisió dels alumnes en grups de pràctiques fa possible el plantejament d'una docència molt més propera a l'estudiant i en la qual es podran valorar les seves evolucions constants. A més, les activitats d'aprenentatge es desenvoluparan en un aula específica en la qual les noves tecnologies de la informació i de la comunicació han de jugar un paper rellevant. També es podran plantejar algunes activitats no presencials.

L'adequació del material tecnològic és vital per collir els objectius dissenyats en la matèria per intentar apropar a l'alumne al clima més proper al d'una redacció d'un mitjà de comunicació. Els grups, d'unes 30 persones, permeten aconseguir aquest objectiu, aspecte que es complementa amb les tutories individualitzades o en grup.

Les pràctiques que es duguin a terme han de tenir també la seva identificació amb els debats teòrics que es plantegin en l'assignatura. D'aquesta forma, existirà un fil conductor en tota l'assignatura amb la finalitat de que els alumnes puguin créixer intel·lectualment i en la seva formació.

La utilització del Campus Virtual i de l'aula virtual serà clau en l'assignatura. Els alumnes podran tenir accés en tot moment a tots les activitats que vagin desenvolupant amb l'objectiu que puguin ser revisats constantment.

Les tutories, que poden ser presencials o no, complementen la formació que s'imparteix en l'assignatura i alhora ajuden a aconseguir que els alumnes puguin adquirir un major grau de maduresa en les interaccions socials.

Aquesta labor tutorial se centra essencialment en l'orientació formativa, encara que també trobarem moments en els quals l'orientació personal i professional serà demandada pels estudiants. El professor ha d'ajudar al discent en aquest moment, en plena fase de maduració personal i professional, i en la qual els dubtes són continus i expressar-les al docent és el primer pas per resoldre-les.

Per tant, cal combinar les classes, les activitats d'aprenentatge (les pràctiques) i la labor tutorial per aconseguir els objectius marcats.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	15	0,6	5
Laboratori	22,5	0,9	2, 3, 6, 7

Seminaris	15	0,6	1, 6
Tipus: Supervisades			
Avaluació	7,5	0,3	5
Tutories	7,5	0,3	3, 5
Tipus: Autònomes			
Altres activitats d'estudi i treball	60,5	2,42	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Campus virtual	3	0,12	5
Comentaris d'actualitat	8	0,32	5

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura tindrà tres parts clarament diferenciades i s'hauran de aprovar totes: les activitats d'aprenentatge (60%) (pràctiques, comentaris d'actualitat, etc.), els test d'actualitat (10%) i la valoració dels continguts teòrics (30%).

En ser una assignatura amb una gran càrrega pràctica, la valoració de les activitats docents serà la de major pes. De fet, s'han establert diferents proves pràctiques avaluable.

Els continguts teòrics són el segon aspecte a avaluar i es farà mitjançant examens.

Així mateix, s'han programat test d'actualitat al llarg del curs amb la finalitat de fomentar el grau de coneixement per part dels alumnes dels principals fets informatius dels quals es fan ressò els mitjans de comunicació.

Per superar l'assignatura s'hauran de fer totes les proves al ser una avaluació continuada.

El plagi en els exercicis, exàmenes o treballs realitzats significarà el suspens de tota l' assignatura.

Més de tres faltes d' ortografia en alguns dels treballs podrà suposar el suspens del treball.

L' assignatura ofereix la possibilitat de re-avaluar alguns blocs temàtics. Aquesta re-avaluació no suposa una recuperació de tot el curs. Serveix per millorar la nota d'algun dels blocs del curs.

En el cas de que l'alumne no es presenti a la meitat de les proves es considerarà com a no presentat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Actualitat: Preguntes i comentari.	3	0	0	5, 6
Anàlisi de portades	16	1,5	0,06	2, 3, 7, 8, 9
Avaluació de contingut teòrics	1,5	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Cobertura informativa: Activitat a exteriors.	3	0	0	5, 6
Notícia: Informació de proximitat.	12,5	0	0	6
Notícia: Teletips, titulació i lid.	10	1,5	0,06	6, 7

Redacció: Actualitat informativa.	10	3	0,12	5, 6
Ressenya	3	0	0	4, 5, 6
Roda de premsa: Cobertura.	12,5	1,5	0,06	2, 4, 7, 9
Test d'actualitat	7	2	0,08	3, 4

Bibliografia

TEMA 1. Missió i valors del periodisme.

De referència (funcions de manual)

Kapuscinski, Ryszard (2003). *Los cinco sentidos del periodista*. Fundación Nuevo Periodismo Iberoamericano, Colombia.

Kapuscinski, Ryszard (2005). *Los cínicos no sirven para este oficio*. Anagrama, Madrid.

Kovach, Bill; Rosenstiel, Tom (2012). *Los elementos del periodismo*. Aguilar, Madrid.

Martínez Albertos, J.L. (2006): *El zumbido del moscardón. Periodismo, periódicos y textos periodísticos*. Ed. Comunicación Social Ediciones y Publicaciones. Sevilla-Zamora.

Mayoral, Javier (2013). *Medios, géneros y formatos*. Síntesis, Madrid.

Lectures complementàries

Cantavella, Juan; Serrano, José Francisco (2004): *Redacción para periodistas: informar e interpretar*. Ed. Ariel. Barcelona.

Diezhandino, Pilar (1994): *El quehacer informativo*. Ed. Servicio de Publicaciones de la Universidad del País Vasco.

Pavlik, John V. (2005). *El periodista y los nuevos medios de comunicación*. Paidós, Barcelona.

TEMA 2. Introducció general a la teoria dels gèneres periodístics.

De referència (funcions de manual)

Grijelmo, Álex (1997). *El estilo del periodista*. Taurus, Madrid.

Casasús, J.M.; Núñez Ladevéze, L. (1991): *Estilo y géneros periodísticos*. Ed. Ariel. Barcelona.

Martínez Albertos, José Luis (2012). *Curso general de redacción periodística*. Paraninfo, Madrid, Col. Universidad.

Sabés, F; Verón, J.J. (2008): *La eficacia de lo sencillo. Introducción a la práctica del periodismo*. Segunda edición. Ed. Comunicación Social Ediciones y Publicaciones. Sevilla.

Lectures complementàries

Cassany, D. (1995). *La cocina de la escritura*. [8ª] Barcelona: Anagrama.

Hernando Cuadrado, Luis Hernando (2000). *El discurso periodístico*. Verbum, Madrid.

Núñez Ladevéze, L. (1995): *Introducción al periodismo escrito*. Ed. Ariel. Barcelona.

TEMA 3. El procés de la informació.

De referència (funcions de manual)

Benavides, J.L.; Quintero, C. (2004): *Escribir en prensa*. Ed. Pearson. Madrid.

Berrocal, Salomé (1998). Análisis básico de la prensa diaria: Manual para aprender a leer periódicos. Universitas, Madrid.

Lectures complementàries

Armentia, José Ignacio; Caminos, José María (2003): *Fundamentos de periodismo impreso*. Ed. Ariel. Barcelona.

Cantavella, J. y Serrano, J. F. (coords.). (2004). Redacción para periodistas: informar e interpretar. Barcelona: Ariel.

López, M. (1995): *Cómo se fabrican las noticias. Fuentes, selección y planificación*. Ed. Paidós Papeles de Comunicación. Barcelona.

López, X. (1999): *Comunicación e información escrita. Redacción periodística*. Ed. Edicions Lea. Santiago de Compostela.

TEMA 4. Concepte de notícia. Definició de notícia. Notícia i informació. Valors de la notícia. La notícia als diferents mitjans: ràdio, premsa, televisió i Internet/multimèdia.

De referència (funcions de manual)

De Fontcuberta, M. (1993): *La noticia. Pistas para percibir el mundo*. Ed. Paidós Papeles de Comunicación. Barcelona.

Lectures complementàries

Fox, Walter (2001): *Writing the news. A Guide for Print Journalists*. Ed. Iowa State University Press. Ames (Iowa).

López, X.; Tüñez, M. (1995): *Redacción en prensa: a noticia*. Santiago de Compostela. Ed. Lea.

TEMA 5. Estructura de la notícia. Lid. Cos. Lid i cos: seqüència de continuïtat. Les 6 W. Material principal i material secundari. La crisis de la piràmide invertida a Internet?

De referència (funcions de manual)

Secanella, Petra María (1980): *El lid, fórmula inicial de la noticia*. Ed. ATE. Barcelona.

Lectures complementàries

De Fontcuberta, M. (1993): *La noticia. Pistas para percibir el mundo*. Ed. Paidós Papeles de Comunicación. Barcelona

TEMA 6. Tipologia de la notícia.

De referència (funcions de manual)

De Fontcuberta, M. (1993): *La noticia. Pistas para percibir el mundo*. Ed. Paidós Papeles de Comunicación. Barcelona.

Lectures complementàries

Benavides, J.L.; Quintero, C. (2004): *Escribir en prensa*. Ed. Pearson. Madrid.

TEMA 7. Titulació. Concepte i finalitat de la titulació. Funcions i models. Elements. Tipus de titulars. Normes de titulació.

De referència (funcions de manual)

López Hidalgo, A. (2001): *El titular. Manual de titulación periodística*. Ed. Comunicación Social y Publicaciones. Sevilla.

Lectures complementàries

Gómez Mompart, J. L. (1982): *Los titulares en prensa*. Ed. Mitre. Barcelona.

TEMA 8. Les fonts informatives. Tipologia. Identificació de les fonts. Diferents formes d'atribució. L'ús de cites directes i indirectes.

De referència (funcions de manual)

López, M. (1995): *Cómo se fabrican las noticias. Fuentes, selección y planificación*. Paidós Papeles de Comunicación. Barcelona.

Lectures complementàries

Rodríguez, Pepe (1994). *Periodismo de investigación: Técnicas y estrategias*. Paidós, Barcelona.

TEMA 9. L'agència d'informació. Naixement i desenvolupament. Tipus d'agències. L'estil d'agència. Missatges difosos per les agències. El treball a una agència.

De referència (funcions de manual)

Savio, R.; Giffard, A. (1995) (Coords.): *Las agencias de prensa en la comunicación global*. Ed. Comunica. Madrid.

Lectures complementàries

Lechuga, R.; Guasch, V.; Mora, C. (1991): *Las agencias internacionales de noticias*. Ed. Pablo de la Torriente. La Habana.

Haskovec, S (1983): *La agencia de prensa en el sistema de medios de comunicación*. Ed. Organización Internacional de Periodistas. Praga.

TEMA 10. Els gabinets de comunicació: gestors de la informació.

De referència (funcions de manual)

García Orousa, B. (2009): *Gabinetes de comunicación on line. Claves para generar información corporativa en la red*. Ed. Comunicación Social. Ediciones y Publicaciones. Sevilla.

Lectures complementàries

Álvarez, T.; Caballero, M. (1997): *Vendedores de imagen. Los nuevos retos de los gabinetes de prensa*. Ed. Paidós. Barcelona.

Sabés, F; Verón, J.J. (2008): *La gestión de la información en la administración local*. Ed. Comunicación Social Ediciones y Publicaciones. Sevilla.

TEMA 11. El periodista i la redacció.

De referència (funcions de manual)

Ladevéze, L. (1995): *Introducción al periodismo escrito*. Ed. Ariel, Barcelona.

Lectures complementàries

Casasús, J.M.; Roig Ximénez, X. (1981): *La prensa actual: introducción a los modelos de diario*. Ed. Edicions. Barcelona

TEMA 12. Els llibres d'estil.

De referència (funcions de manual)

El País (2003): *Libro de estilo*. Ed. Ediciones El País. Madrid.

Lectures complementàries

Casasús, J.M. (1986) (Coord.): *La Vanguardia. Libro de Redacción*. Ed. La Vanguardia. Barcelona.

Dela Serna, V. (1996) (Coord.): *El Mundo. Libro de Estilo*. Ed. Ediciones Temas de Hoy. Madrid.

El Periódico (2002): *Llibre d'estil. El Periódico*. Ed. El Periódico. Barcelona.

La Voz de Galicia (2002): *Libro de estilo*. Ed. La Voz de Galicia. A Coruña.

Martínez de Sousa, J. (2003): *Libro de estilo de Vocento*. Ed. Trea. Gijón.

Tcherkarski, O. (1997) (Coord.): *Clarín. Manual de estilo*. Ed. Arte Gráfico Editorial Argentino SA Clarín. Buenos Aires.

Vigara, A.M. (2001) (Coord.): *Libro de estilo de ABC*. Ed. Ariel. Barcelona.

TEMA 13. Les noves tecnologies en premsa, ràdio i TV. Els nous mitjans de comunicació en la convergència mediàtica i tecnològica dintre de la qual el seu major exponent seria Internet. La digitalització: avantatges i inconvenients. Les innovacions telecomunicacionals. Influència de les TIC sobre el procés informatiu. Internet: com a font, com a canal i com a mitjà.

De referència (funcions de manual)

Larrondo, Ainara (2008). *Los géneros en la Redacción ciberperiodística. Contexto, teoría y práctica actual*. Universidad del País Vasco, Bilbao.

Montagut, Albert (2012). *NewPaper. Cómo la revolución digital transforma la prensa*. Deusto - Grupo Planeta, Barcelona.

Tejedor, Santiago (2010). *Ciberperiodismo: Libro de estilo para Ciberperiodistas*. Itla Editorial, Santo Domingo (República Dominicana).

Tejedor, Santiago (2014). *Escribir para la red. Reflexiones sobre la nueva (y vieja) escritura informativa online*. Gabinete Comunicación y Educación, UAB, Barcelona.

Lectures complementàries

Edo, Concha (2009): *Periodismo informativo e interpretativo. El impacto de internet en la noticia, las fuentes y los géneros*. Ed. Comunicación Social. Sevilla.

Huertas, A.; Perona, J.J. (1999): *Redacción y locución en los medios audiovisuales. La radio*. Ed. Bosch Comunicación. Barcelona.

López, X. y otros (2005): "Tipología de los cibermedios" en Salaverría, R. (2005): *Cibermedios. El impacto de Internet en los medios de comunicación en España*. Ed. Comunicación Social. Sevilla.

Cebrián Herreros, M. (1992): *Géneros informativos audiovisuales*. Ed. Ciencia 3 Distribución. Madrid.